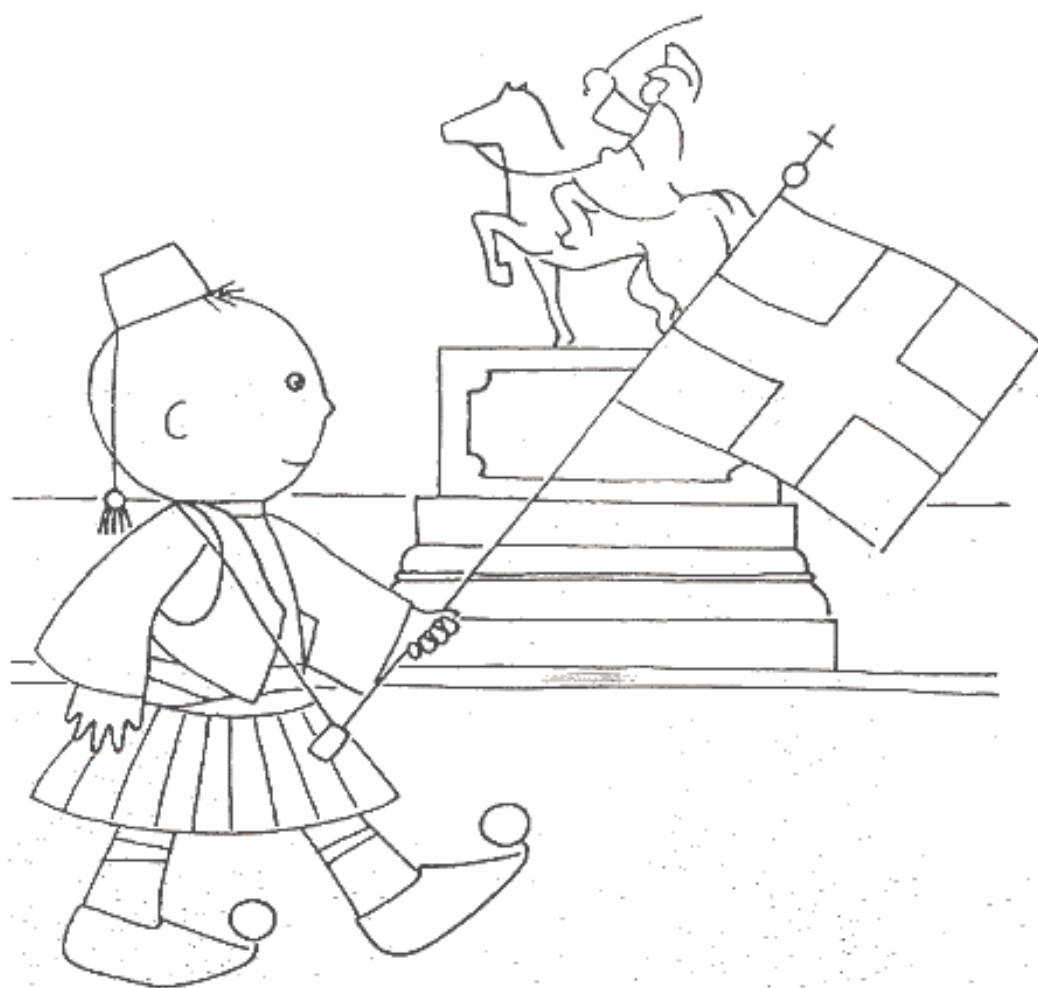

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ
ΜΑΘΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ
ΔΗΜ. ΣΧ. ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ
ΔΡΑΜΑΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ
2004
ΤΕΥΧΟΣ 3^ο
ΕΤΟΣ 10^ο

Τα κακάβια

«ΖΗΤΩ ΤΟ 1821»

ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ

Είναι μια από τις μεγαλύτερες γιορτές της Χριστιανοσύνης. Είναι Θεομητορική γιορτή που τη γιορτάζουμε στις 25 του Μάρτη. σε ανάμνηση του ότι ο αρχάγγελος Γαβριήλ μετέφερε στην Παρθένο Μάρια την χαρμόσυνη είδηση της γέννησης του Θειοτόπου. Τη σκηνή όπου η παρθένος Μαρία παίρνει τον κρίνο από τον αρχάγγελο Γαβριήλ και τα λόγια που λέγονται μεταξύ τους, τα περιγράφει πολύ σπράια ο Ευαγγελιστής Λουκάς στο ευαγγέλιό του. Ο άγγελος Κυρίου ακόμα την ονομάζει «κεχαριτωμένη», αυτή δηλαδή που έχει τη Θεία Χάρη.

Ως ημέρα και μήνας εορτασμού της μεγάλης αυτής γιορτής ορίστηκε η 25^η του Μάρτη, γιατί από τη στιγμή που η Παρθένος μύρισε τον κρίνο έως τη γέννηση του Χριστού 25 Δεκεμβρίου μεσολαβούν εννέα μήνες.

Πάντως και για άλλους λόγους ορίστηκε ως ημέρα εορτασμού η 25^η του Μάρτη, γιατί τη θεωρούσαν πρώτη μέρα του κόσμου, ημέρα σύλληψης του Χριστού και ημέρα θανάτου του.

Η γιορτή αυτή για πρώτη φορά αναφέρεται στο Πασχάλιον Χρονικόν 624 μ. Χ που χαρακτηρίζεται ως ορισμένη γιορτή από τους αγίους Πατέρες.

Η λέξη Ευαγγελισμός προέρχεται από τη λέξη ευ που σημαίνει καλό, ευχάριστο και το ρήμα αγγέλλω που σημαίνει φέρνω μήνυμα. Σημαίνει τη χαρμόσυνη είδηση.

Τέλος στις 25 του Μάρτη τέλος ο λαός μας πανηγυρίζει και την ανάσταση του Έθνους μας από το θανατικό ζυγό των Τούρκων.

Δερμέντζη Χρύσα
Λαγού Αναστασία
Χαρίσκου Χρυσή Ε2

25^η ΜΑΡΤΙΟΥ

Η 25^η Μαρτίου είναι διπλή γιορτή. Γιορτάζει η θρησκεία μας και η πατριδα μας.

Σαν σήμερα πριν από πολλά χρόνια, ο Αρχάγγελος Γαβριήλ έφερε στην Παρθένο Μαρία το μήνυμα ότι θα γεννήσει το Χριστό.

Σήμερα νιώθουμε την ψυχή να πλημμυρίζει από ευγνωμοσύνη για τους δοξασμένους προγόνους μας, που με τον Παλαιών Πατρών Γερμανό ύψωσαν στην Αγία Λαύρα τη σημαία του αγώνα της Λευτεριάς μαζί με όλους τους μεγάλους αγωνιστές της 25^{ης} Μαρτίου 1821.

Οι Έλληνες αν κα εΐτανλίγοι, αντιστάθηκαν με γενναιότητα, θάρρος και τόλμη στους Τούρκους, που μας είχαν σκλαβωμένους για τετρακόσια ολόκληρα χρόνια.

Θυσιάστηκαν πολλά παλικάρια και γυναίκες στη Μακεδονία, την Ήπειρο, την Πελοπόννησο, την Κρήτη, σε όλη την Ελλάδα.

Τι να πρωτοθυμηθούμε, το Ζάλογγο, τη Νάουσα, το Μεσολόγγι, το Σούλι, το Χάνι της Γραβιάς!

Οι καρδιές μας σήμερα είναι πλημμυρισμένες από χαρά και ενθουσιασμό. Από άκρη σ' άκρη στην Ελλάδα μας κυματίζει η γαλανόλευκη.

Αγγελική
Δ' ταξή

25η ΜΑΡΤΙΟΥ

Η 25^η Μαρτίου είναι για μας τους Έλληνες διπλή γιορτή. Γιορτάζει η θρησκεία μας και η πατρίδα. Την ημέρα αυτή ο αρχάγγελος Γαβριήλ έδωσε στην Παρθένο Μαρία τον Κρίνο και της έφερε το χαρμόσυνο μήνυμα, ότι θα γεννήσει το Χριστό το Σωτήρα του κόσμου, που θα λυτρώσει τους ανθρώπους από τα δεσμά της αμαρτίας.

Την 25^η Μαρτίου 1821 ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ύψωσε στην Αγία Λαύρα, τη σημαία της επανάστασης και όρκισε τους πρώτους αγωνιστές.

Είναι μια μέρα που συμβολίζει την ψυχική ανάταση ενός αθάνατου μικρού λαού, που για την ελευθερία του, για τη χριστιανική του πίστη, για την ανθρώπινη αξιοπρέπειά του άρχισε έναν αγώνα τόσο σκληρό, τόσο άπιστο, τόσο μεγάλο, που ο σημερινός Έλληνας νιώθει θαυμασμό και δέος όταν τον αναλογίζεται.

Δεν ήταν μόνο αγώνας ανδρών με άνδρες. Το καριοφύλι της επανάστασης το κράτησαν γεροντικά χέρια που έτρεμαν, γυναικεία χέρια και παιδικά χεράκια που έπρεπε να ξέρουν μόνο το κονδύλι του Κρυφού Σχολείου.

Τον «ολοκληρωτικό πόλεμο» οι Έλληνες τον δοκίμασαν πρώτοι. Και έπεσαν οι Σουλιώτισσες από το βράχο του Ζαλόγγου, με τα μωρά στην αγκαλιά και τίνανε ο γέρο Καψάλης τον μύλο στο Μεσολόγγι, που ήταν γεμάτος γυναικόπαιδα. Και οι ορθόδοξοι ιερείς, που κράτησαν για αιώνες άσβεστη τη φλόγα της πίστης και του εθνισμού, αγωνίστηκαν και μαρτύρησαν και αυτοί κοντά στο μαρτυρικό ποίμνιό τους.

Έτσι εξαγοράστηκε η ελευθερία, που στις 25 Μαρτίου του 1821 αναρίγησε για πρώτη φορά στη χώρα μας με τους κυματισμούς της γαλανόλευκης σημαίας που ευλόγησε ο δεσπότης. Οι Έλληνες φιλώντας την δακρυσμένοι εκείνη την ημέρα έψαλαν το Χριστός Ανέστη σαν να ήταν η Ανάσταση.

Και μήπως δεν έμοιαζε με ανάσταση αυτό το ξαφνικό φεγγοβόλημα της αθάνατης ψυχής του έθνους που καρτερούσε αιώνες «σαν τη σπίθα κρυμμένη στη στάχτη». Αυτός ο αγώνας και αυτή η θυσία έδωσαν μια ελεύθερη πατρίδα στους κατοπινούς ελεύθερους Έλληνες.

Δεν είναι μια συνηθισμένη επέτειος η 25^η Μαρτίου. Είναι μια ημερομηνία ξεχωριστή μέσα στην ιστορία όλων των ελεύθερων λαών του κόσμου, που πρέπει ολόκληρη η πολιτισμένη ανθρωπότητα να την αναλογίζεται με δέος. Και εμείς οι Έλληνες, που είναι δική μας, να την αναλογιζόμαστε με ιδιαίτερη υπερηφάνεια αλλά και ξεχωριστό συναίσθημα ευθύνης, γιατί είμαστε οι κληρονόμοι μιας πολύ βαριάς κληρονομιάς.

Τσίπρας Κωνσταντίνος
Πινδώνης Κώστας
Τάξη Ε2

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΤΟΝ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟ ΔΡΑΜΑΣ

Η εκκλησία του Αγίου Θεοδώρου κτίστηκε το 1815-1816 όταν στη μητρόπολη Δράμας και Φιλίππων ήταν ο Παρθένιος Κατσακούλης. Το όνομα του αναφέρεται στην κτητορική επιγραφή που βρίσκεται εντοιχισμένη στο τυφλό αγίδωμα πάνω από την νότια είσοδο.

Η εκκλησία του Αγίου Θεοδώρου είναι τρίκλιτη ξυλόστεγη, με υπερυψωμένο γυναικωνίτη και υπόστεγο στην δυτική πλευρά, προσαρμόζεται πετυχημένα στο ελαφρά κεκλιμένο έδαφος.

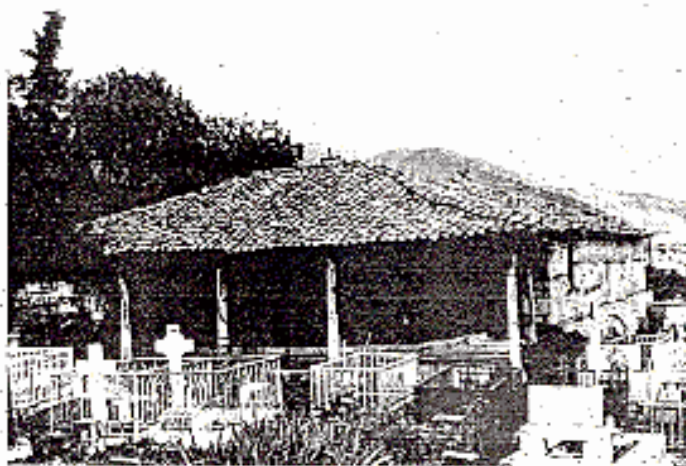
Η εκκλησία του Αγίου Θεοδώρου δεν ολοκληρώθηκε.

Οι ορθόδοξοι Ξηροποταμίτες της επόμενης γενιάς, άρχισαν να κτίζουν καινούργια, του Αγίου Γεωργίου, πιο μεγάλη, στο κέντρο της κοινότητας. Η παλαιά έμεινε για το νεκροταφείο. Χωρίς ταβάνι, χωρίς τοιχογραφίες. Μόνον τα απαραίτητα: το τέμπλο με τα δύο εικονοστάσια, ο δεσποτικός θρόνος και ένα προσκυνητάρι, κατασκευασμένα με την ίδια τεχνική, και το χώρισμα του γυναικωνίτη. Από τους δύο πολυέλαιους, ο χειροποίητος πρέπει να τοποθετήθηκε από την αρχή. Φαίνεται φτωχικός, από χτυπητή λαμαρίνα, αλλά κατασκευάστηκε με πολύ ευαισθησία.

Το θέμα του Θεοδώρου, εκτός από το αγιολογικό του ενδιαφέρον, παίρνει εξαιρετικές ιστορικές προεκτάσεις για την περιοχή της Δράμας, όταν αναλογισθεί κανείς την σημασία που μπορεί να είχε την εποχή εκείνη (1815-1816) ή απόδοση τιμής σ' ένα νεομάρτυρα. Όποιος κι αν είναι ο εικονιζόμενος, η απόφαση του Παρθένιου, ν' αφιερώσει την εκκλησία του Ξηροποτάμου σ' έναν αρνησιθρησκο του Μωαμεθανισμού, ήθελε θάρρος και τόλμη. Οι Χριστιανοί ετοιμάζονταν για αγώνες. Ο Θεόδωρος δεν είχε αγιοποιηθεί επίσημα και ούτε θα ενέκρινε η Πύλη κάτι τέτοιο.

Όμως τόλμησε ο Παρθένιος.

Ακόμη πιο τολμηρός, ο τότε ιερέας της εκκλησίας Αναστάσιος, δέχθηκε να γραφεί στην εικόνα του τιμώμενου νεομάρτυρα το όνομα του: «ιερατεύοντος Αναστασίου ιερέος». Θα είχε μνηθεί από τον Παρθένιο, κι αυτός με τη σειρά του θάχε μνήσει άλλους. Για τους πολλούς, τους αμύητους, η εκκλησία ήταν αφιερωμένη στην μνήμη του Αγίου Θεοδώρου, αόριστα. Έτσι είναι γνωστή ακόμη στους Ξηροποταμίτες και τη γιορτάζουν το Σάββατο της Κυριακής της Ορθοδοξίας. Χωρίς πανηγύρια άλλωστε στον κοιμητηριακό χώρο που βρίσκεται τι χαρά να νιώσουν.

Εικόνα 1. Άγιος Θεόδωρος Ξηροποτάμου. ΝΑ όψη.

Τα στοιχεία για την εκκλησία πήρε η ΣΤ΄ τάξη από τη μελέτη του Γ.Μ. Βελένη Αρχιτέκτονα - Αρχαιολόγου (Εκκλησίες στην Ελλάδα μετά την άλωση.)

Οι Έλληνες της ευρύτερης περιοχής της Ανατολικής Μακεδονίας και ειδικότερα της περιοχής Δράμας και Καβάλας έκαναν επαναστατικές κινήσεις και ήταν σποραδικές, ασύνδετες και μεμονωμένες. Στην περιοχή της Δράμας υπήρχαν πολλά χωριά στα οποία ζούσαν πολλοί Έλληνες χριστιανοί (Δοξάτο, Χωριστή, Αδριανή, Προσοτσάνη, Νευροκόπι, Καλλιθέα, Βόλακας, Πύργοι, Σηροπόταμος κ.α). Επειδή στη περιοχή της Δράμας υπήρχε μεγάλο τουρκικό στρατόπεδο, οι Δραμινοί ένιωθαν τη σκλαβιά πολύ πιο βαριά από τους άλλους Έλληνες.

Στην περιοχή της Δράμας υπήρχαν πολλοί κλέφτες που ζούσαν στα ορεινά σημεία της περιοχής, αυτοί ήταν άνθρωποι που είχαν διαπράξει κάποιο αδίκημα κατά των Τούρκων ή δεν ήθελαν να πληρώσουν τους βαρείς φόρους που έβαζαν οι Τούρκοι. Αυτοί σιγά σιγά οργανώθηκαν και έκαναν επιδρομές στις γύρω περιοχές ως και στην ίδια τη Δράμα.

Από τις ιστορικές πηγές πληροφορούμαστε επίσης ότι το μοναστήρι της Εικοσιφοίνισσας επί του Παγγαίου όρους κατά την περίοδο της δουλείας υπήρξε το κέντρο της επαναστατικής δράσης των Ελλήνων.

Στην περιοχή της Κορμίστας κοντά στη Μονή ήταν μόνιμα στρατοπεδευμένο σοβαρός αριθμός τουρκικού στρατού που απέκλειε ενόπλιως κάθε προσπάθεια των Ελλήνων κλεφτών. Όμως δεν έλειψαν οι συνωμοτικές δραστηριότητες, οι επισκέψεις κλεφτών και καταδιωκόμενων, οι πατριωτικές αντιδράσεις και οι παρεμβολές δυσχερειών στη διακίνηση των τουρκικών στρατευμάτων προς την Θεσσαλονίκη, Χαλκιδική, Νάουσα και νότια Ελλάδα.

Έτσι ο Πασάς του στρατοπέδου της Κορμίστας με πολυάριθμο στρατό αναγκαζόταν τακτικά να κάνει ερευνητικές και εκκαθαριστικές επιχειρήσεις στην περιοχή του Παγγαίου για την ανακάλυψη των «ληστών» και τη σύλληψη τους γιατί έφερναν εμπόδια στις κινήσεις των Τούρκων υπαλλήλων εισπρακτόρων του φόρου και έκαναν πολλές ζημιές και καταστροφές στους Τούρκους μπέηδες.

! Απεσταλμένος της Φιλικής Εταιρείας επισκέφθηκε επίσης τους καλόγερους της Μονής Εικοσιφοίνισσας και την Δράμα το 1820. Όπως αποδείχθηκε από νεότερες έρευνές μας ο απεσταλμένος αυτός ήταν ο ιατρός Ευάγγελος Μεξικός Ηκειράτης την καταγωγή.

Ναζίρης της Δράμας κατά την περίοδο αυτή ήταν ο Μαχμούτ Πασάς ο οποίος λίγο πριν από την επανάσταση, το 1820, είχε τοποθετηθεί με διαταγή του Σουλτάνου διοικητής στη Λάρισα. Ο Μαχμούτ-μπέης αν και τοποθετήθηκε στη Λάρισα εν τούτοις κατείχε και τη θέση του ναζίρη Δράμας, τα δε καθήκοντά του εκτελούσε αντικληρωτής του με έδρα τη Δράμα και είχε ως περιοχή δικαιοδοσίας του την επαρχία (Καζά) Δράμας.

Με την κήρυξη της Επανάστασης το τουρκικό στρατόπεδο της Κορμίστας ενισχύθηκε σημαντικά από την υποχρεωτική κατάταξη των Τούρκων που προσέρχονταν ομαδικά από την περιοχή του σαντζακίου Δράμας (Δράμας, Καβάλας, Πρυβίου, Σαρή-Σαμπάν) αλλά και από άλλες περιοχές (Καζάδες) ως λ.χ. του Νευροκοπίου, Ζίχνας, Κ.λ.Π. και για τον λόγο αυτόν έγινε το σημαντικότερο στρατιωτικό κέντρο στη Μακεδονία με γενικό διοικητή τον Μπαΐράμ - Πασά.

Εκτός από τις παραπάνω αρμοδιότητες και δικαιοδοσίες ο Μπαΐράμ - Πασάς είχε και το καθήκον να περιφρουρεί την ασφάλεια της περιοχής και να καταπνίγει στο αίμα κάθε επαναστατική κίνηση. Η Μονή της Εικοσιφοίνισσας με την έναρξη της Επανάστασης τακτικά δέχονταν τις επισκέψεις αποσπασμάτων του Μπαΐράμ- Πασά που διενεργούσαν εξαντλητικές έρευνες στις αποθήκες και τα υπόγεια της Μονής για την ανακάλυψη κλεφτών και όπλων. Ο Μπαΐράμ - Πασάς είχε λόγους να πιστεύει ότι στην Μονή υπήρχε κέντρο Ελλήνων κλεφτών που από πολλά έτη κινούνταν στην περιοχή του Παγγαίου και προκαλούσαν Φθορές και εμπόδια στα τουρκικά στρατιωτικά αποσπάσματα.

Οι μεγάλες επιτυχίες των Ελλήνων στην κυρίως Ελλάδα κατά των Τούρκων προκαλούσαν στη Δράμα χαρά και ανακούφιση στο ελληνικό στοιχείο αλλά και τρομερά αντίστοιχα των Τούρκων κατά των Ελλήνων. Περιορίζονταν όσο ήταν δυνατό μόνο από τις παρεμβάσεις των Ελλήνων πρόκριτων και μάλιστα του Μανουσά και του Παναγιώ. Οι δύο αυτοί Έλληνες ήταν προσωπικοί φίλοι του Δράμαλη και η παροικία τους είχε βερύτητα στην τουρκική διοίκηση.

Οι Έλληνες της πόλεως για ν' αποφύγουν την εκδίωξη των φανατισμένων Τούρκων αναγκάστηκαν να καταφύγουν για να σωθούν άλλοι πάνω στα βουνά, άλλοι στις μεγάλες πόλεις (Σέρρες, Θεσσαλονίκη κ.α.), ορισμένοι, οι νεότεροι, στην επαναστατημένη Ελλάδα (πως ο Δήμος Νικολάου που έδρασε ηρωικά σε πολλές μάχες κατά των Τούρκων, και άλλοι στη νησιώτικη Ελλάδα.

Μόνο λίγοι Έλληνες είχαν παραμείνει στην πόλη, όσοι είχαν κυρίως φιλικούς δεσμούς με την οικογένεια Δράμαλη. Τα περισσότερα ελληνικά εργαστήρια και καταστήματα είχαν κλείσει ενώ άλλα είχαν καταληφθεί από τους Τούρκους. Είχαν εκλείψει ολόκληρα οι εμπορικές συναλλαγές και νεκρόθηκε απόλυτα η αγορά της πόλεως.

Τα στοιχεία πήρε η ΣΤ τάξη από το βιβλίο του κ. Πασχαλίδη (Δραμινά Ιστορικά)

ΤΑ ΟΠΛΑ ΤΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΤΟΥ 1821

Επίσημο οι Χρηματιστήριο
Επίσημο, Τριανταφύλλου
Τύχη!

Γιαταγάνι με επιγραφή σημεία θήκη του Σουλιάτη
επισημοποιήσεως Τριαντάφυλλου

Η σπάθα του
Ανδρούτσου

Οι αγωνιστές του 1821 ήταν λιμάδες, για να αντιμετωπίσουν τους Τούρκους χρειαζόταν όπλα. Το κύριο όπλο τους ήταν το ταυφάκι. Συνήθως το κερνοφίλι για τους πεζούς και το **νταλιάνι** για τους ιππότες. Τα ελληνικά όπλα ξεχώριζαν από τα τουρκικά όπλα στο κοντάκι τους που ήταν λεπτό και καμπυλόγραμμο.

Τα νταλιάνια ήταν όπλα με κοντές κάννες και είχαν τη δυνατότητα πολύ καλής σκόπευσης, ενώ τα κερνοφίλια ήταν μακρόκυμα και δεν είχαν τόσο καλή σκόπευση.

Σπουδαίο όπλο επίσης, ήταν και οι πιστόλες τις οποίες τοποθετούσαν μέσα στο **σελάχι**. Το σελάχι ήταν ζώνη, συνήθως από δέρμα, που την τοποθετούσαν στη μέση. Στο σελάχι έβαζαν οι αγωνιστές και άλλα όπλα ή εξαρτήματα του οπλισμού τους.

Το **γιαταγάνι** ήταν μια μεγάλη μάχαιρα χωρίς φυλακτήρια στη λαβή. Το γιαταγάνι όπως και τις πιστόλες τις τοποθετούσαν στο σελάχι. Ακόμη οι Έλληνες χρησιμοποιούσαν και διάφορα μαχαίρια. Μαχαίρια φορούσαν πολλές φορές και οι γυναίκες.

Το **χαρμπί** ήταν ένα εξάρτημα του οπλισμού των Ελλήνων. Ήταν λεπτό και κυλινδρικό. Προορισμό είχε να βοηθά στο γέμισμα των πιστολιών. Τοποθετούνταν στο σελάχι.

Γέρω από τη μύση τους οι πολεμιστές φορούσαν τις **πάλασκες** στις οποίες έβαζαν τα πολεμοφόδιά τους.

Το **μεδουλάρι** ήταν ένα μικρό δοχείο με λίπος, χρήσιμο για την περιποίηση των όπλων.

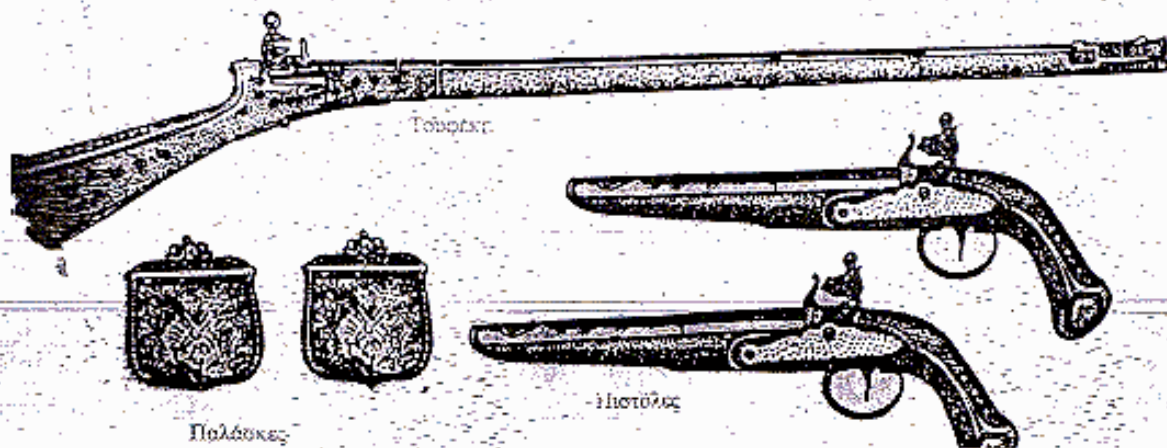
Απαραίτητο για τον οπλισμό των Ελλήνων ήταν και η **σπάθα**, την οποία την κρεμούσαν από τον ώμο με δύο μεταξιστα κυλινδρικά κορδόνια ή σπανιότερα στη μέση με δύο λεπτά λουριά.

Οι Έλληνες φρόντιζαν με ιδιαίτερη αγάπη τα όπλα τους. Φρόντιζαν ακόμη να τα διακοσμούν με διάφορα σχέδια. Οι καλλιτέχνες-μεταλλουργοί διακοσμούσαν κάθε ελεύθερη επιφάνεια του όπλου με διάφορα θέματα. Τα διακοσμητικά σχέδια ήταν κυρίως:

- α) παρμένα από την ελληνική μυθολογία (Αθηνά, Άρης, Ηρακλής, κ.λ.π.)
- β) θέματα παρμένα από το ζωικό και φυτικό βασίλειο (πουλιά, λιοντάρι, ερπετά, κ.λ.π.)
- γ) ιστορικά (μάχες Ελλήνων και Τούρκων)
- δ) προσωπικά (πορτρέτα των ιδιοκτητών των όπλων)
- ε) σκιές κωνηοειδούς.
- στ) θρησκευτικά (εκκλησίες, σταυροί κ.λ.π.)

κοντάκι: Το πίσω μέρος του όπλου, συνήθως ξύλινο, αυτό που ακουμπάει στον ώμο του πολεμιστή.

κάννη: το μπροστινό κυλινδρικό μέρος του όπλου.

Άνοιξη

Εποχή του έτους . Στο βόρειο ημισφαίριο διαρκεί από 20 ή 21 Μαρτίου (εαρινή ισημερία) ως τις 22 Ιουνίου. Στο νότιο ημισφαίριο διαρκεί από 22 ή 23 Σεπτεμβρίου ως τις 21 Δεκεμβρίου.

Το ξύπνημα της φύσης

Το Μάρτιο, με τον ερχομό της άνοιξης, οι μέρες μεγαλώνουν, πέφτουν δυνατές βροχές και ο καιρός γίνεται πιο ζεστός. Αργά αργά τα φυτά βγαίνουν από το χειμωνιάτικο ύπνο τους. Τα φυλλοβόλα δέντρα του δάσους δεν έχουν ακόμα φύλλα. Έτσι, οι πρώτες ακτίνες του ήλιου μπορούν να φτάσουν με ευκολία στο χώμα. Κάνουν τους υάκινθους, τα ζουμπούλια, τους κρόκους, τις μαργαρίτες και τους κίτρινους νάρκισσους να ανθίσουν.

Απρίλιος. Ο τέταρτος μήνας του χρόνου. Έχει 30 ημέρες. Το όνομα του προέρχεται από τη λατινική λέξη *aperire*, που σημαίνει ανοίγω, δηλαδή από το άνοιγμα των σπόρων των φυτών την άνοιξη. Είναι ο δεύτερος μήνας της Άνοιξης.

Η φύση όλη, ύστερα από το μακρύ ύπνο της όλο το χειμώνα ξυπνάει. Φοράει τα καλά της και έρχεται να μας θυμίσει έτσι το μεγαλείο του Θεού για άλλη μια φορά. Κοιτώντας γύρω μας, μπορούμε να δούμε τα μικρά φυλλαράκια που ξεπετάγονται δειλά δειλά από τα γυμνά κλαδιά των δέντρων, τα χωράφια στην εξοχή πλημμυρισμένα από λογής λογής όμορφα λουλούδια που γεμίζουν κι εμάς με χρώμα από τα δικά τους πλούσια χρώματα.

Όμως εκτός από την αναγέννηση της φύσης, αυτό το μήνα έχουμε και τη μεγαλύτερη γιορτή της χριστιανοσύνης, που είναι το Πάσχα – η Ανάσταση του Ιησού Χριστού.

Ιωάννα Πάλλα

Δ' τάξη

ΕΘΙΜΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΙΑΣ

Το πιο γνωστό έθιμο της πρωτομαρτίας, που γίνεται στο χωριό μας, καθώς επίσης και οι όλη την Ελλάδα, είναι η συνήθεια να δένουν οι μπιτέρες στο χέρι ή στο πόδι των παιδιών τον ονομαζόμενο «Μάρτη». Ο «Μάρτης» είναι κορδόνι από λευκό και κόκκινο νήμα, για να τα προφυλάξουν από τις ακτίνες του μαρτιάτικου ήλιου που θεωρούνται επικίνδυνες.

Σε κοντινό χωριό, που οι κάτοικοι του είναι Θρακικής καταγωγής, στο Νικοστάρα, υπάρχει το έθιμο να ανάβουν με άχυρα πρωί – πρωί φωτιές και να φωνάζουν «μέσα Μαρτς, όξω ψύλλοι».

Αυτή η φράση λέγεται γιατί οι άνθρωποι πιστεύουν ότι ο Μάρτης μας προφυλάσσει από τους ψύλλους και διώχνει γενικά κάθε κακό.

Ένα άλλο γνωστό έθιμο πρωτομαρτίας που γίνεται σε διπλανό μας νομό των Σερρών είναι το «Χελιδόνισμα». Το «Χελιδόνισμα» είναι μελωδικό καλωσόρισμα της άνοιξης με ειδικά τραγούδια που λένε τα παιδιά γυρίζοντας από σπίτι σε σπίτι κρατώντας ομοίωμα χελιδονιού:

Χελιδόνα έρχεται
από Μαύρη θάλασσα
Θάλασσα επέρασε...
Έκατσε και λάλησε...
Μάρτης μας ήρθε
Τα λουλούδια ανθίζουν,
όξω ψύλλοι και κοριοί,
μέσα υγεία και χαρά...

Αγγελος Λουκάς
Τάξη: Δ'

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΡΤΗ

- Μάρτης είναι χάρδια κάνει, πότε κλαίει, πότε γελάει.
- Μάρτης γδάρτης και κακός παλουκοκαύτης.
- Φύλλα ξύλα για το Μάρτη, να μην κάψεις τα παλούκια.
- Ο Μάρτης ο Πεντάγνωμος, πέντε φορές εχιόνισε και πάλι το μετάνιωσε που δεν εξαναχιόνισε.
- Από Μαρτιού καλοκαιριά κι απ' Αύγουστο χειμώνα.

Δασκάλου Χρυσή
Τάξη: Δ'

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- Μάρτης βροχερός, ο χωριάτης τυχερός.
- Ο Μάης έχει τ' όνομα κι ο Απρίλης τα λουλούδια.
- Αν κάνει ο Απρίλης δυο νερά και Μάης άλλο ένα χαρά σ' αυτόν τον γεωργό που τάχει όλα σπαρμένα.
- Ο Μάης ρίχνει τη δροσιά κι ο Απρίλης τα λουλούδια.

Κούνιου Φωτεινή Τάξη: ΣΤ'

Ο ΧΑΡΤΑΕΤΟΣ

Ένα από τα έθιμα της Καθάρων Δευτέρας είναι το πέταγμα του χαρταετού. Για να κατασκευάσουμε ένα χαρταετό χρησιμοποιούμε χαρτί, λεπτά σανίδια ή καλάμια και σπάγκο. Στο τέλος προσθέτουμε την ουρά, που πρέπει να είναι μεγάλη και μακριά για να ισορροπεί το χαρταετό. Τα κυριότερο όμως είναι να φυσάει αέρας γιατί αλλιώς δεν θα μπορέσει να πετάξει. Το πέταγμα του χαρταετού είναι ένα παλιό έθιμο που προέρχεται απ' την Κίνα. Συμβολίζει την ανύψωση, την ελευθερία και τη δύναμη.

Αγγελική Μανδρατζή
Τάξη: Δ'

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΟΥ

1. Μ _____	1. Είναι ο Δεκέμβρης και ο Ιούνιος
2. Α _____	2. Εκείνο το μήνα ανθίζουν τα λουλούδια
3. Ρ _____	3. Πρωτεύουσα της Ιταλίας
4. Τ _____	4. Ψηλό βουνό της Πελοποννήσου
5. Ι _____	5. Αυτοκράτορας του Βυζαντίου
6. Ο _____	6. Ο προτελευταίος μήνας του χρόνου
7. Σ _____	7. Εκεί έγινε μια μεγάλη ναυμαχία(480π.Χ.)

Άγγελος Λουκάς
Τάξη: Δ'

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΜΑΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΜΕ ΤΟ ΧΟΡΕΥΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Στη Θεσσαλονίκη που πήγαμε με το χορευτικό του χωριού μας στις 15 Φεβρουαρίου 2004, εντυπωσιάστηκα πολύ από τα αξιοθέατα της πόλης. Στο χώρο που έγινε το φεστιβάλ υπήρχε πολύς κόσμος. Όταν ανέβηκα στην εξέδρα ντρεπόμουν λίγο, αλλά μετά από λίγο αισθανόμουν καλύτερα. Ο κύριος πρόεδρος μας αγόρασε δώρα κι έγινε συνεννόηση.

Σοφία Χαρίσκου
Τάξη: Δ'

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- Από Μάρτη καλοκαίρι και από Αύγουστο χειμώνα.
- Αν βρέξει ο Μάρτης δυο νερά, κι ο Απρίλης άλλο ένα, να ιδείς το κοντοκρίθαρο πως στρίβει το μουστάκι, να ιδείς και τις αρχόντισσες πως ψιλοκριθαρίζουν, να ιδείς και τη φτωχολογιά πως ψιλοκοσκινίζουν.

Κοίτου Φωτεινή
ΣΤ' τάξη

ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Η Κυρά Σαρακοστή

Έθιμο που συναντάται σε όλη την Ελλάδα. Η γιαγιά μας, μας ζωγράφιζε σε χαρτί την Κυρά Σαρακοστή που είχε τα βλέφαρά της χαμηλωμένα, το στόμα της υπομονετικά κλειστό και τα χέρια της άνετα σταυρωμένα σε στάση προσευχής. Τα πόδια της ήταν επτά που αντιστοιχούσαν σε κάθε μια από τις επτά εβδομάδες της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Η γιαγιά κρεμούσε αυτή την ζωγραφιά της κάτω από το εικονοστάσι της. Κάθε Σαββάτο ένα, ένα τα εγγόνα διαδοχικά έκοβαν από ένα πόδι ως ότου έμεινε το τελευταίο πόδι της

Η ιστορία των πασχαλινών αυγών

Τα πασχαλινά μας αυγά κουβαλούν μια αήθη και παράξενη πορεία μέσα στους αιώνες.

Οι αρχαίοι Έλληνες, οι Πέρσες και οι Κινέζοι έδιναν τα αυγά σαν δώρα, στις ανοιξιάτικες γιορτές τους πολύ πριν τις προ-Χριστιανικές ανοιξιάτικες γιορτές. Εμφανίζονται δε παράλληλα στην ειδωλολατρική μυθολογία, όπου διαβάζουμε πως το Πουλί του Ήλιου έχει εκκολαφθεί από το Αυγό της Γης. Μερικά παγανιστικά έθιμα δείχνουν τον παραλληλισμό του αυγού προς τη δημιουργία της ζωής πάνω στη γη. Ο Ουρανός και η Γη θεωρούνταν σαν να ήταν τα μισά ενός αυγού, από όπου ξεπρόβαλλε η ζωή πάνω στη Γη.

Για τους πρώτους Χριστιανούς το αυγό είναι ολοφάνερα το σύμβολο της Ανάστασης του Χριστού, πιστεύεται πως είναι το πιο κατάλληλο και ιερό μέρος του εορτασμού του Πάσχα. Νωρίτερα στο Μεσαίωνα, βάφονταν αυγά για να δοθούν σαν δώρα το Πάσχα.

Μεγάλης Εβδομάδας. Εκείνο, αφού το τύλιγε σε μικρό μπαλάκι, το έβαζε μέσα στο Ψωμί της Ανάστασης και όταν ο πατέρας έκοβε και μοίραζε τις φέτες σε όλα τα παρευρισκόμενα μέλη του Πασχαλινού τραπέζιού ο πιο χαρούμενος ήταν εκείνος που έβρισκε στη φέτα του ψωμιού του το τελευταίο πόδι της Κυράς Σαρακοστής.

Το έθιμο της Κυράς Σαρακοστής μερικοί το έχουν κρατήσει μέχρι σήμερα και το χαίρονται πολύ καθώς εναρμονίζεται με την ατμόσφαιρα των ημερών.

Κατά τον 17ο αιώνα, ο Πάπας Παύλος ο 5ος ευλόγησε το ταπεινό αυγό με μια δέηση:

"Ευλόγησε Υψιστε το δικό σου αυτό δημιουργήμα, το αυγό, το οποίο μπορεί να γίνει μια ευεργετική τροφή των δικών σου πιστών τρώγοντας και ευγνωμονώντας Σε, ένεκεν της Ανάστασης του Κυρίου μας". Απαγορευμένα κατά τη διάρκεια της Σαρακοστής, τα αυγά επανεμφανίζονται την Κυριακή του Πάσχα και σαν μέρος της γιορτής και σαν δώρα προς την οικογένεια και τους φίλους.

Τα χαρτονένια και τα σοκολατένια πασχαλινά αυγά έχουν αρκετά πρόσφατη προέλευση. Τα φυσικά αυγά τα στολισμένα με χρώματα ή με σχέδια και χαλκομανίες έχουν "πολιτογραφηθεί" σαν σύμβολο της συνέχειας της ζωής και της ανάστασης. Καλό Πάσχα!

...Και άλλα έθιμα του Πάσχα

Το Πάσχα γιορτάζεται από τους χριστιανούς την Κυριακή μετά την πανσέλινο του Μαρτίου και διαρκεί δύο εβδομάδες: από την Κυριακή των Βαΐων μέχρι την Κυριακή του Θωμά.

Στην πρώτη εβδομάδα, που ονομάζεται Μεγάλη Εβδομάδα, υπάρχει η συνήθεια οι πιστοί να νηστεύουν και να παρακολουθούν τακτικά τις ακολουθίες στις εκκλησίες.

Στις ημέρες της δεύτερης εβδομάδας κυριαρχεί η χαρά και η διασκέδαση. Την Κυριακή του Πάσχα, μετά την εκκλησιαστική λειτουργία, στρώνεται το πλούσιο πασχαλινό τραπέζι. Η

γιορτινή ατμόσφαιρα επικρατεί μέχρι την Κυριακή του Θωμά όπου γίνονται οι τελευταίες γιορταστικές εκδηλώσεις.

Στο νησί Κέρκυρα τη Μ. Παρασκευή το απόγευμα περνούν από την κεντρική πλατεία όλοι οι Επιτάφιοι που είναι πανέμορφα στολισμένοι. Η μπάντα του Δήμου ακολουθεί παίζοντας πένθιμους σκοπούς. Το Μ. Σάββατο το πρωί γίνεται η μικρή Ανάσταση. Οι κάτοικοι του νησιού βγαίνουν στα μπαλκόνια και ρίχνουν τις κανάτες. Το βράδυ της ίδιας ημέρας μετά την εκκλησία οι άνθρωποι τρώνε την νόστιμη μαγειρίτσα και τσουγκρίζουν τα κόκκινα αυγά.

Έθιμα Σαρακοστής

Σαρακοστή ορίζεται το διάστημα των σαράντα ημερών που αρχίζει από την Καθαρά Δευτέρα και τελειώνει την Κυριακή των Βαΐων. Για τους παλαιότερους ήταν ημέρες αυστηρής νηστείας. Είναι παρήγορο το γεγονός ότι και στις ημέρες μας

τηρείται από κάποιους η νηστεία των σαράντα ημερών. Κατά τη διάρκεια της Σαρακοστής οι νοικοκυρές καθάριζαν και ασβέστωναν τα σπίτια και έκαναν διάφορες προετοιμασίες για το Πάσχα.

Μάρτιος

Γνωστός περισσότερο για τις απότομες εναλλαγές του καιρού - «γδάρτης και παλουκοκαπής» σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση- άντε και για τη διπλή εθνική εορτή στις 25, ο Μάρτιος είναι ένας μήνας που σηματοδοτεί και την αρχή της άνοιξης. Μήνας ξεφαντώματος και καρναβαλιού στην Ελλάδα και παγκοσμίως, μήνας ανανέωσης από πολλές απόψεις...

Στην Ελλάδα, ο Μάρτιος προσφέρεται για ολιγοήμερες εκδρομές, καθώς η

Καθαρά Δευτέρα και η Εθνική Γιορτή μπορούν να συνδυαστούν με

Σαββατοκύριακα. Αγαπημένος προορισμός των «καρναβαλιστών» η Πάτρα, αν και σε όλη την Ελλάδα υπάρχουν ιδιαίτερα τοπικά έθιμα για αυτές τις μέρες. Ανάμεσά τους ξεχωρίζει το Καρναβάλι του Ρεθύμνου στην Κρήτη!

Αν πάλι βρίσκετε το «ξένο» πιο γλυκό, ταξιδέψτε μέχρι το Ρίο της Βραζιλίας: χορέψτε στους ρυθμούς της σάμπα και της ρούμπα και παρακολουθήστε την μοναδική παρέλαση στο σαμπαδρόμιο! Αν προτιμάτε Ευρώπη, το Καρναβάλι της Βενετίας είναι πολύ κοντά...

Βάσσος Νίκος

ΤΟ ΠΑΣΧΑ

Η σημαντικότερη θρησκευτική γιορτή της Χριστιανοσύνης. Τιμάται η ανάμνηση της ένδοξης Ανάστασης του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού. Αρχικά ήταν η μεγαλύτερη εβραϊκή γιορτή, που γιορταζόταν προς τιμήν της απελευθέρωσης των Ισραηλιτών από την Αιγυπτιακή σκλαβωσία. Η ονομασία του προέρχεται από το εβραϊκό Πασάχ που σημαίνει διάβαση, προς ανάμνηση της διάβασης του περιούσιου λαού από τη σκλαβιά στην ελευθερία. Μετά το Πάθος και την Ανάσταση του Κυρίου, το νόημα της εορτής μετασχηματίστηκε και πήρε μια νέα σωτηριολογική διάσταση. Αποτελεί την κορυφαία στιγμή της Χριστιανοσύνης, τη γιορτή των γιορτών και την πανηγυρη των πανηγύρεων. Σηματοδοτεί το πέρασμα από τον θάνατο της αμαρτίας στη ζωή όλου του ανθρωπίνου γένους δια του Σωτήρος Ιησού Χριστού, ο οποίος με τη σταυρικό Του θάνατο προσφέρει θυσία εξιλασμού στον Ουράνιο Πατέρα και γίνεται "λύτρον αντί πολλών". Έτσι δίνει τη δυνατότητα της σωτηρίας σε όλους, δικαίους και αδίκους. Το Πάσχα γιορτάζεται με μεγάλη λαμπρότητα και κατανύξη από τους Χριστιανούς σε όλο τον κόσμο και υπάρχουν ένα πλήθος από έθιμα και παραδόσεις που συνδέονται με τον εορτασμό του. Όλες οι χριστιανικές τέχνες, ιδίως η υμνογραφία και η αγιογραφία εμπνέονται και έχουν υπέροχα δείγματα σχετικά με το νόημα του Πάθους και της Ανάστασης. Το Χριστιανικό Πάσχα γιορτάζεται την Κυριακή μετά την πανσέληνο του Μαρτίου και διαρκεί δύο βδομάδες: Από την Κυριακή των Βαίων μέχρι την Κυριακή του Θωμά. Η πρώτη εβδομάδα ονομάζεται Μεγάλη Εβδομάδα, περίοδος κατανύξης, συντριβής και επίπονης νηστείας και παρακολουθούνται οι ακολουθίες της Εκκλησίας. Η επόμενη εβδομάδα ονομάζεται Διακαινήσιμος, Οι Καθολικοί γιορτάζουν το Πάσχα σε διαφορετική ημερομηνία.

Άγγελος Πινδώνης - Γιάννης Πάλλας Γ' τάξη

ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

M	Γ	Ι	Κ	Α	Μ	Ι	Α	Ο	Υ	Λ	Η	Σ	Η	Σ	Β	Τ	Τ
Η	Φ	Κ	Α	Μ	Ν	Β	Ω	Ψ	Χ	Ζ	Λ	Μ	Κ	Η	Ξ	Ο	Η
Ο	Δ	Ν	Σ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Α	Σ	Δ	Ο	Φ	Γ	Μ	Υ	Ρ
Υ	Ω	Ε	Ρ	Τ	Φ	Π	Α	Ν	Α	Σ	Τ	Λ	Σ	Η	Ν	Ρ	Ω
Μ	Ν	Ε	Δ	Ι	Ε	Φ	Λ	Ι	Λ	Ζ	Χ	Ρ	Ψ	Ω	Β	Κ	Α
Π	Υ	Γ	Ι	Η	Ρ	Ξ	Κ	Λ	Ν	Δ	Ρ	Ο	Υ	Τ	Σ	Ο	Σ
Ο	Ε	Γ	Α	Φ	Λ	Λ	Ε	Δ	Δ	Σ	Γ	Φ	Α	Β	Ο	Κ	Ι
Υ	Ι	Φ	Κ	Δ	Ι	Σ	Α	Π	Ο	Ι	Θ	Υ	Τ	Ρ	Ε	Ρ	Μ
Λ	Η	Κ	Ο	Λ	Ο	Κ	Ο	Τ	Ρ	Ω	Ν	Η	Σ	Ξ	Θ	Α	Ν
Ι	Ξ	Η	Σ	Ξ	Σ	Β	Ε	Τ	Ν	Ω	Φ	Η	Σ	Ν	Χ	Τ	Θ
Ν	Ω	Κ	Ω	Δ	Η	Ξ	Ο	Ι	Λ	Η	Κ	Ο	Χ	Ψ	Ω	Ι	Β
Α	Ζ	Α	Ρ	Γ	Η	Ξ	Κ	Λ	Ψ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Α	Ι
Ν	Ν	Υ	Κ	Ι	Λ	Ο	Γ	Ε	Δ	Α	Φ	Υ	Ζ	Π	Ο	Φ	Θ
Β	Ι	Π	Μ	Π	Ο	Τ	Σ	Α	Ρ	Η	Σ	Κ	Π	Ψ	Ε	Ρ	Τ

ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ

ΗΡΩΑΣ

ΦΕΡΑΙΟΣ

ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΣ

ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ

ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑ

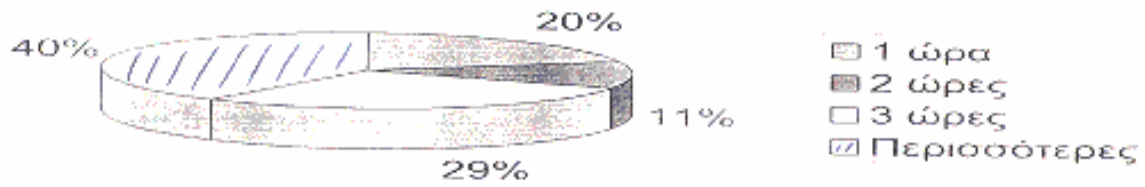
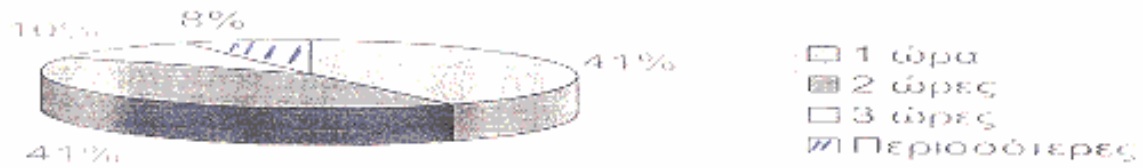
ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΜΙΑΟΥΛΗΣ

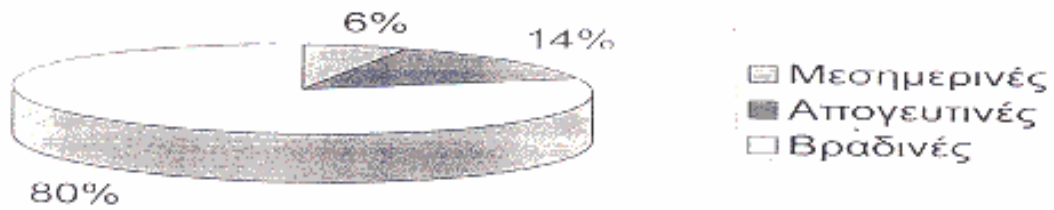
ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ & ΠΑΙΔΙ

Εργασία-έρευνα της Α τάξης από το μάθημα της ευέλικτης ζώνης

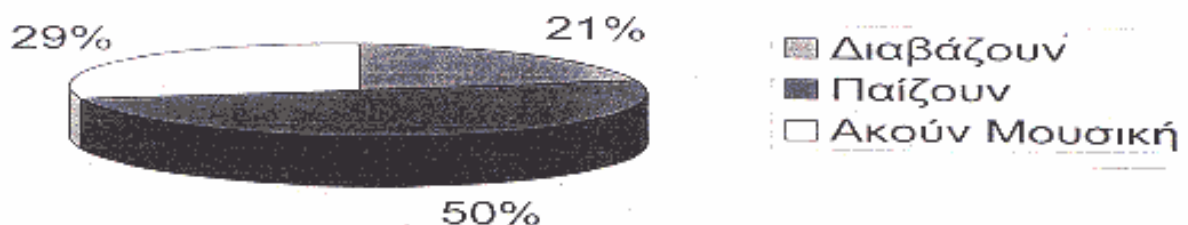
Πόσες ώρες την ημέρα βλέπουν οι μαθητές της Γ' και Δ' τάξης του Δ.Σ. Σολείου Ξηροποτάμου τηλεόραση

Ποιες ώρες της ημέρας βλέπουν οι μαθητές της Γ' και Δ' τάξης τηλεόραση

Τι κάνουν οι μαθητές της Γ' και Δ' τάξης στον ελεύθερο χρόνο τους όταν δε βλέπουν τηλεόραση

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Γ	Ν	Τ	Π	Ε	Λ	Γ	Π	Ε	Σ	Γ
Λ	Ν	Γ	Ο	Ψ	Α	Υ	Γ	Λ	Μ	Π
Π	Λ	Β	Λ	Θ	Ν	Λ	Ξ	Κ	Η	Ν
Ε	Ι	Σ	Σ	Λ	Λ	Μ	Π	Α	Δ	Α
Ν	Ρ	Α	Ν	Η	Σ	Τ	Ε	Ι	Λ	Ξ
Κ	Ε	Χ	Ν	Ψ	Τ	Ο	Τ	Η	Θ	Υ
Α	Τ	Ι	Ψ	Χ	Α	Ω	Κ	Π	Μ	Λ
Λ	Ι	Τ	Η	Ω	Σ	Υ	Χ	Ψ	Ν	Σ
Α	Σ	Π	Ι	Σ	Η	Σ	Τ	Λ	Υ	Ρ
Θ	Μ	Α	Ψ	Ν	Γ	Τ	Γ	Ξ	Ω	Χ
Ι	Ο	Σ	Τ	Α	Υ	Ρ	Ω	Σ	Η	Ζ
Χ	Ι	Χ	Π	Σ	Τ	Ν	Ζ	Υ	Θ	Ξ
Ψ	Ξ	Α	Ρ	Δ	Σ	Δ	Ψ	Α	Δ	Λ

Βρες τις λέξεις:
 Ανάσταση, Πάσχα,
 Σταύρωση, Λαμπάδα,
 Νηστεία, Καλάθι,
 Χαιρετισμοί, Αυγά.

Ανδρούλα
 Παράσχου
 Γ' τάξη

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

1. Α	1. Τι σουβλίζουμε το Πάσχα
2. Ν	2. Το σπίτι του Ιησού.
3. Α	3. Γιορτάζουμε το Πάσχα την ... του Κυρίου.
4. Σ	4. Σταυρώθηκε πάνω του ο Ιησούς.
5. Τ	5. Γιορτάζουμε στις 11 Απριλίου (με άρθρο)
6. Α	6. Τσουγκρίζουμε το Πάσχα.
7. Σ	7. Με αυτό τρώμε ή μιλούμε.
8. Η	8. Η ημέρα των Βαίων (αντίστροφα)

Χρύσα Σολάκη Γ' τάξη

Εμμανουήλ Παπάς

Μέλος της Φιλικής εταιρίας και αγωνιστής της επανάστασης του 1821. Καταγόταν από το χωριό (Δοβρίστα) των Σερρών. Ήταν έμπορος και είχε δημιουργήσει μεγάλη περιουσία, που τη διέθετε όλα για τους σκοπούς του αγώνα. Μόλις κηρύχθηκε η

Επανάσταση, αγόρασε όπλα και κατέβηκε στο Άγιο Όρος. Σε συνεννόηση με τους μοναχούς ανακηρύχθηκε αρχηγός και υπερασπιστής της Μακεδονίας. Τύπωσε επαναστατικές προκηρύξεις και προσπάθησε να πλατύνει το κίνημα, ενώ ταυτόχρονα οργάνωσε τη στρατολόγηση των χωρικών και των μοναχών. Παράλληλα ολοκληρωτικά παρά την απειθασιμένη αντίσταση που πρόβαλαν στον Ισθμό της

Κασσάνδρας. Η έλλειψη άλλης βοήθειας, ο πανικός και η συνθηκολόγηση των μοναχών με τους Τούρκους απογοήτευσαν σε μεγάλο βαθμό τον Παπά. Άρρωστος επιβίβαστηκε στο πλοίο του Λ. Βισβίτη με προώθηση την εκλογή κοιτών επιτροπών. Το Μάιο του 1821 εξεγέρθηκε ο Πολύγυρος και ακολούθησαν η Κασσάνδρα, τα Μάντεμοχώρια και άλλες περιοχές της Χαλκιδικής.

Στη Σαντορίνη πιστεύουν πως αν βάψουν ένα αυγό, από μαύρη κότα και το φυλάξουν, σε επτά χρόνια, ο κρόκος του γίνεται διαμάντι και στο τσόφλι του θα σχηματιστεί η Ανάσταση του Χριστού.

Στην Πάτμο, τη Μ. Παρασκευή το πρωί, γίνεται στο ιστορικό μοναστήρι του Ευαγγελιστή Ιωάννη, αναπαράσταση του ιερού νηπιήρα και της προσευχής του Χριστού στο όρος των Ελαιών.

Σε ένα χωριό της Ηλείας, την Ανδραβίδα, έχουν ένα πολύ όμορφο έθιμο: Τη Μ. Παρασκευή που βγάζουν τον Επιτάφιο και τον γυρνάνε γύρω από το χωριό οι γυναίκες στρώνουν στην εξόπορτα του σπιτιού άσπρα σεντόνια, και τα στρώνουν για να βάλουν τον Επιτάφιο επάνω και να ψάλλουν τον Επιτάφιο ύμνο όλη μαζί η οικογένεια.

Στο χωριό Ταξιάρχης, που βρίσκεται στη βόρεια Εύβοια, τη Μ. Παρασκευή τα κορίτσια του χωριού μαζεύουν λουλούδια και τα βάζουν στον Επιτάφιο. Ένα άλλο έθιμο είναι ότι το Μ. Σάββατο, στην αυλή της εκκλησίας, βάζουνε ξύλα, ανάβουνε φωτιά και καίνε τον Ιούδα, όπως λέμε εμείς.

ΠΑΝΟΥ ΝΙΚΟΛΑΕΤΑ

ΜΕ ΤΟ ΠΟΔΗΛΑΤΟ

Από το μάθημα της Ευέλικτης Ζώνης Χημ. Μαρία

- Βεβαιώσου ότι το ποδήλατο είναι σε καλή λειτουργία (φρένα λάστιχα - φώτα, μπροστά και πίσω - ανακλαστήρες).
- **Οδηγώντας το ποδήλατο:**
- Δεν πρέπει να οδηγείς πάνω στο πεζοδρόμιο.
- Να κρατάς πάντα το τιμόνι με τα δυο σου χέρια, εκτός κι αν πρόκειται να κάνεις σήμα.
- Να μην οδηγείς ποτέ κρατημένος από άλλο όχημα.
- Όταν κυκλοφορείτε πολλοί ποδηλάτες μαζί, πρέπει να οδηγείτε ο ένας πίσω από τον άλλον. Μην μεταφέρεις άλλον επιβάτη στο ποδήλατό σου.
- Κοίταζε πίσω σου, πριν στρίψεις.
- Πριν παρακάμψεις κάποιο εμπόδιο ή πριν σταματήσεις, ειδοποίησε με το χέρι σου τους άλλους οδηγούς.
- Χρησιμοποίησε τον ποδηλατόδρομο, όπου υπάρχει.
- Δώσε προτεραιότητα στους πεζούς και στους ηλικιωμένους.
- Σε δρόμους με μεγάλη κυκλοφορία, πρόσεχε μήπως κάποιο αυτοκίνητο σταματήσει ξαφνικά μπροστά σου.
- Πρόσεχε, όταν προσπερνάς παρκαρισμένα αυτοκίνητα, μήπως ανοίγει κάποια πόρτα ή μήπως ξεπροβάλλουν πεζοί.
- Μην οδηγείς ακούγοντας μουσική με ακουστικά.
- Οδηγώντας πρόσεχε τα ζώα που συναντάς στο δρόμο σου. Μην τα τρομάξεις.
- Στις πλατείες, πρέπει να δίνεις προτεραιότητα σ' αυτούς που μπαίνουν στην πλατεία ερχόμενοι από τα δεξιά σου. Τ ο βράδυ, όταν έχει σμίχλη, πρέπει να έχεις μπροστά στο ποδήλατό σου ένα φανάρι (άσπρο ή κίτρινο) και πίσω ένα κόκκινο φανάρι και έναν ανακλαστήρα. Επίσης πρέπει να φοράς ρούχα που να αντανακλούν το φως.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Χριστός Ανέστη εκ νεκρών θανάτω θάνατον πατήσας και τοις εν τοις μνήμασι (γράν χαρισάμενος τρις)	(Κάνουμε τρις φορές τον σταυρό μας, μία για κάθε φορά που λέμε το Χριστός Ανέστη)
---	--

Ανάστασιν χριστού θεοσάμενοι
προσκινήσωμεν Άγιον Κύριον Ιησούν,
τον μόνον αναμάρτητον.
Τον σταυρόν σου Χριστέ προσκυνούμεν
και την Αγίαν Σου ανάστασιν υμνούμεν και δοξάζομεν.
Συ γαρ ει ο Θεός ημών,
εκτός Σου άλλον ουκ οίδαμεν
το όνομά Σου ονομάζομεν.
Δεύτε πάντες οι πιστοί προσκινήσωμεν
την του Χριστού Αγίαν Ανάστασιν.
Ιδού γαρ ήλθεν δια του Σταυρού
χαρά εν όλω τω κόσμω.
Δια παντός ευλογούντες τον Κύριον υμνούμεν
την Ανάστασιν Αυτού.
Σταυρόν γαρ υπομείνας δι ημάς
θανάτω θάνατον ώλεσεν.

Αναστάς	ο Ιησούς	από	του τάφου
καθώς	προέβεν	έδωκεν	ημίν
την αιώνιον	ζωήν	και μέγα	έλεος.

ΠΟΙΗΜΑ ΓΙΑ ΤΟ 1821

Ο Κολοκοτρώνης πολεμά
πάνω στ' άγρια τα βουνά .

Σκοτώνει άτομα πολλά
Με πιστόλια και σπαθιά .

Έχει δύναμη μεγάλη
Και καρδιά σαν παλακίρι .

Οι Τούρκοι άφωνοι κοιτούν
Και πάλι τρέχουν να κρυφτούν .

Κάθε μέρα πιο πολύ
Η Τουρκιά άμυνα κρατεί .

Μα αν οι Τούρκοι επιτεθούν
Τον κακό τους τον μετέλά θα βρουν !!!

*Κόνινος Βασίλειος
Πινδώνης Κώστας*

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΜΑΣ ΠΟΙΗΤΕΣ ΥΜΝΟΥΝ ΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ

Ολυμπιάδα φέτος σε επιλέξανε
στην Ελλάδα, έχεις αθλήματα
πολλά και συγκλονιστικά.

Ο Φοίβος και η Αθηνά
περιμένουν με χάρά στη σειρά,
να δώσει σύνθημα ο λαός
να ξεκινήσει ο αγώνας ο συγκλονιστικός.

Ολυμπιάδα μου αρέσεις
με τα αγωνίσματα τ'σου έχεις.
Θα είμαι κι εγώ εκεί
με αγωνία πάρα πολύ.
Αγγελική-Χρύσα
Φώτεινή-Χριστίνα
Δ ΤΑΞΗ

Όραία Ολυμπιάδα
που ήρθες στην Ελλάδα
μ'ες αρέσεις πολύ
γιατί είσαι όμορφη πολύ.
Δημήτρης Χλης
Δ ΤΑΞΗ

Ολυμπιάδα, Ολυμπιάδα
ήρθες στην Ελλάδα πάλι
κι ελπίζουμε να μας δώσεις
χαρά μεγάλη.

Είμαι περήφανος γιατί
η Ελλάδα είναι χώρα μικρή
κι εκπροσωπεί αυτή
την πολλή μεγάλη γιορτή.
Άγγελος Λουκάς-Αποστολίδης Αλέξανδρος
Δ ΤΑΞΗ

Η ΙΕΡΗ ΔΑΔΑ
Η Δάδα μας η λαμπερή
θα ανάψει εκείνη τη στιγμή.
Οι αθλητές είναι πολλοί
Από χώρα μακρινή.
Όποιος αθλητής νικήσει
το στεφάνι θα διεκδικήσει.

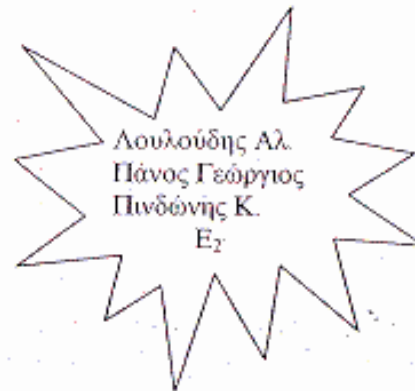
Ιωάννα - Μάρια - Σοφία - Δημήτρα - Κατερίνα
Δ ΤΑΞΗ

ΖΩΝΤΑΝΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΓΕΝΝΗΤΡΙΕΣ

Στα εργαστήρια της φύσης υπάρχουν ζώα που έχουν την ικανότητα να παράγουν ισχυρό ρεύμα. Εκατομμύρια χρόνια, πριν ο άνθρωπος ανακαλύψει τις ηλεκτρογεννήτριες, τα ζώα και τα φυτά τις γνώριζαν και τις χρησιμοποιούσαν. Ακόμα και το σώμα του ανθρώπου είναι ένα άθροισμα από ηλεκτρογεννήτριες. Μαρικοί όμως ζωντανοί οργανισμοί έχουν την ικανότητα να παράγουν πολύ ισχυρό ηλεκτρικό ρεύμα. Ένας τέτοιος οργανισμός είναι το ηλεκτρικό χέλι. Το χέλι αυτό ζει βυθισμένο σχεδόν ολημερίς στο λασπόδη βυθό του Αμαζονίου στην Αμερική και σε ποτάμιες περιοχές της νοτίου Αφρικής. Η εμφάνιση του δε διαφέρει από το συνηθισμένο χέλι, η ανατομική κατασκευή του είναι τελείως διαφορετική. Το μήκος του δεν ξεπερνά τα 2 με 2,5 μέτρα και το χρώμα του είναι σκούρο καστανό. Από τα 2 αυτά μέτρα τα επτά όγδοα είναι ουρά και μόνο το ένα όγδοο είναι το κεφάλι του και το σώμα του. Στην ουρά του βρίσκεται μια κολλώδης ουσία που μοιάζει με ζελατίνη και είναι διαταγμένη σε πλάκες. Τις πλάκες αυτές οι επιστήμονες τις αποκαλούν ηλεκτρικές πλάκες. Αν τις παρατηρήσει κανείς στο μικροσκόπιο θα διαπιστώσει ότι αυτές συνδέονται μεταξύ τους όπως συνδέονται οι μπαταρίες μεταξύ τους σχηματίζοντας ηλεκτρικές συστοιχίες. Το χέλι δεν παράγει συνεχώς ηλεκτρικό ρεύμα. Όταν όμως κάτι το αγγίζει ή έρθει σε επαφή με οποιονδήποτε τρόπο μαζί του, τότε ειδοποιείται ο εγκέφαλος του και δίνει εντολή στο σώμα του να εκτοξεύσει το ηλεκτρικό ρεύμα που έχει αποθηκευμένο στο σώμα του. Κι έτσι

αυτό που αγγίζει ζώο ή φυτό, δέχεται την ηλεκτρική εκκένωση. Με τον τρόπο αυτό το χέλι αμύνεται εναντίον πολύ ισχυρότερων εχθρών του και συγχρόνως εξασφαλίζει άνετα την τροφή του.

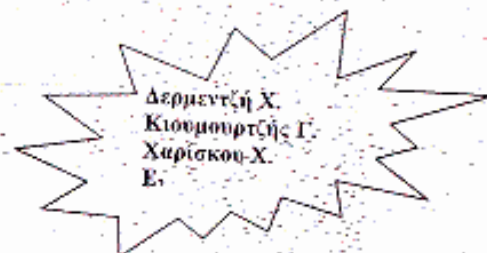
Το ηλεκτρικό ρεύμα που παράγει το χέλι, έχει κατεύθυνση από το κεφάλι προς την ουρά. Η τάση του παραγόμενου ρεύματος αντιστοιχεί στα 250 βολτ μέσα στο νερό και 500 βολτ έξω από το νερό. Φτάνει δηλαδή να ηλεκτροφοτίσει άνετα μια μεγάλη αίθουσα και φυσικά μπορεί να σκοτώσει ένα ζώο μετρίου μεγέθους.

Η ΑΝΟΙΞΗ

Η Άνοιξη ανθίζει τα λουλούδια
μες στην αγκαλιά της
και βάζει τους ανθρώπους
μέσα στην ποδιά της!

Ο ήλιος είναι από ψηλά
και φωτίζει λαμπερά.
Τα χελιδόνια έρχονται από χώρες
μακρινές
και φτιάχνουν όμορφες μικρές
φωλιές!

Η σελίδα του γέλιου...

Χα! Χα! Χα!

Χα! Χα! Χα!

Χα! Χα! Χα!

Γράφουν οι μαθητές της Ε¹ τάξης

Ποια μεγάλη λέξη έχει ένα γράμμα μόνο μέσα της;

Ρούχο σύννεφο φορεί και θροίξει, ως προχωρεί. Και χλωμαίνει και χλωμαίνει, μόλις τριών μηνών πεθαίνει. Τι είναι;

Ποιο φρούτο αναστενάζει για λάδι; Κυριακίδης Ν-Σολάκης Ντίνος Χρήστος Βλατίσης

Πώς λένε την μπανάνα οι Ινδιάνοι; Χλωμό αγγούρι!!

Πηγαίνει ο Τοτός στο δάσκαλο και του λέει:
-Κύριε αν δε μου βάλετε καλό βαθμό θα πέσω στη θάλασσα και θα πνιγώ!
Και ο δάσκαλος του απαντάει:
-Δεν περάζει παιδί μου, τα κούτσουρα επιπλέουν!

Μεταξύ δύο φαλακρών:
-Πρόσεχε τα λόγια σου να μη μοιλοτραβηχτούμε!
Στάκογλου Ν. - Μιχάλης Γκαγκάνης

Πότε κολυμπάμε στη θάλασσα, χωρίς να είμαστε ... μέσα στη θάλασσα
(Όταν κολυμπάμε στην πισίνα... ενός κροκαζιερόπλοιου!!!)

- Τοτό πως πήγες σήμερα στο σχολείο;
- Πολύ καλά μπαμπά. Σήκωσα και το χέρι μου.
- Και σε ποια ερώτηση απάντησες;
- Ποιος έσπασε το τζάμι της τάξης;

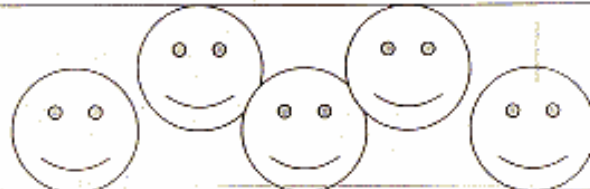
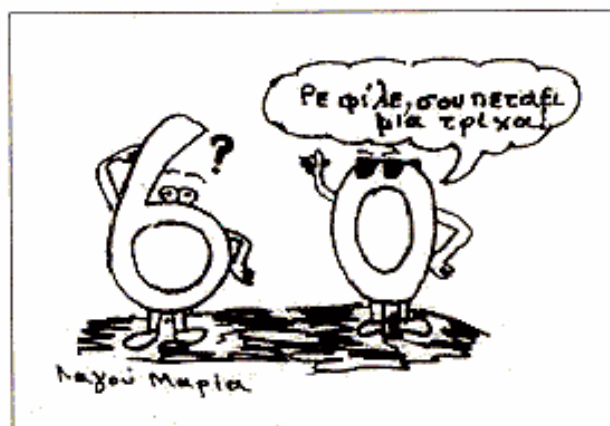
Γιατί σκοτώνουμε τα κουνούπια;
Για να πάρουμε το αίμα μας πίσω!!!

Πινδώνης Μάκης- Κιουμουρτζής Κώστας

Μικρά περίεργα

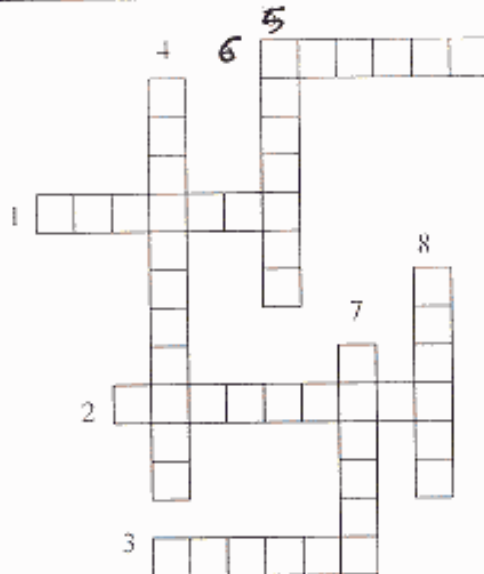
- ✓ Μερικά έντομα που ζούνε μέσα στο χώμα κάτω από την επιφάνεια της γης, έχουν αντί για μάτια κεραιές και αναπνέουν με την κοιλιά.
- ✓ Μια ακρίδα αποκεφαλισμένη μπορεί να ζήσει επτά ημέρες.
- ✓ Απ' όλα τα ζώα εκείνο που αντέχει περισσότερο στο κρύο είναι το σαλεγκάρι. Ζει ακόμη και σε θερμοκρασία -120°C
- ✓ Με γυμνό μάτι, μπορούμε να ξεχωρίσουμε 7.000 άστρα. Οι αστρονόμοι έχουν αριθμήσει στην ορατή πλευρά του σύμπαντος 3.000.000.000 άστρα. Για να καταγραφούν απαιτούνται 120.000 τόμοι από 500 σελίδες ο καθένας.

Στοιμενίδης Νίκος
Χαρίσκος Δημήτριος

Λόσεις Αντημάτων:
Α) Ο φάκλος β) το φθινόπωρο γ) το αγλάδι

Το πιο ανατρεπτικό σταυρόλεξο

1. Δυστυχώς... καθημερινά πάμε σ' αυτό.
2. Η καλύτερή μας εποχή.
3. Πρέπει σ' όλα τα μαθήματα να μας βάζουν
4. Όχι έξι ώρες μάθημα και τρία διαλείμματα αλλά τρεις ώρες μάθημα και έξι
5. Πρέπει να πηγαίνουμε μέρα παρά μέρα.
6. Ένα μήνα μάθημα και διακοπές.
7. Τις λύσεις των ασκήσεων ο δάσκαλος πρέπει να τις γράφει στον
8. Το παραπάνω σταυρόλεξο είναι ένα ωραίο

Χατζοπούλου Σεμίνα
Δασκάλου Βαρβάρα

ΤΟ ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

Α	Δ	Γ	Α	Κ	Υ	Φ	Ω	Χ	Ζ	Ι	Σ	Ξ	Γ	Δ	Η	Γ	Ε	Ε	Ρ
Ο	Υ	Τ	Α	Ρ	Α	Β	Μ	Ζ	Δ	Χ	Ε	Τ	Θ	Φ	Ζ	Α	Μ	Ν	Β
Υ	Σ	Λ	Ο	Ι	Η	Ξ	Κ	Α	Ζ	Ε	Ψ	Ω	Β	Ν	Μ	Ν	Σ	Ε	Ρ
Α	Τ	Υ	Η	Θ	Ι	Ο	Π	Α	Σ	Δ	Δ	Φ	Γ	Π	Ξ	Θ	Κ	Δ	Ζ
Θ	Χ	Ψ	Ω	Α	Β	Ν	Γ	Σ	Ε	Ι	Ρ	Τ	Η	Α	Ι	Ο	Σ	Υ	Θ
Υ	Γ	Ο	Η	Χ	Σ	Γ	Ξ	Κ	Α	Δ	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Β	Σ	Ν	Μ	Σ
Δ	Γ	Ρ	Ι	Υ	Θ	Χ	Ι	Ο	Π	Ο	Α	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Α
Ι	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Α	Β	Α	Ν	Η	Ν	Η	Ρ	Μ	Σ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ
Ο	Η	Δ	Σ	Δ	Φ	Ω	Γ	Η	Ξ	Κ	Α	Ζ	Ε	Σ	Τ	Η	Ζ	Χ	Ψ
Φ	Ω	Η	Ν	Μ	Σ	Ε	Ο	Ρ	Τ	Α	Υ	Θ	Ι	Ο	Η	Α	Σ	Δ	Φ
Γ	Η	Ξ	Κ	Α	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Β	Ν	Μ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Η
Η	Π	Ι	Α	Δ	Ρ	Γ	Ο	Ι	Η	Α	Π	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Α
Ζ	Χ	Ψ	Ω	Η	Ν	Μ	Α	Σ	Δ	Μ	Φ	Ξ	Γ	Η	Ξ	Κ	Α	Ζ	Χ
Ψ	Ω	Β	Ν	Μ	Σ	Δ	Υ	Γ	Α	Ε	Η	Ρ	Τ	Δ	Υ	Θ	Γ	Ο	Η
Α	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Α	Ζ	Χ	Ψ	Τ	Ω	Α	Β	Ν	Μ	Σ	Ε
Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Α	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Α	Ζ	Χ	Ψ	Ω
Υ	Φ	Ρ	Α	Ο	Υ	Α	Δ	Β	Ν	Μ	Σ	Ε	Κ	Ρ	Ο	Τ	Υ	Θ	Ι
Ι	Ο	Η	Α	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Α	Ζ	Χ	Ψ	Α	Β	Υ	Β	Ν
Σ	Ε	Ρ	Τ	Υ	Δ	Ι	Α	Κ	Ο	Η	Ε	Σ	Υ	Θ	Ι	Ο	Η	Δ	Α
Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Α	Ζ	Χ	Ψ	Ω	Β	Ν	Δ	Σ	Α	Α	Α	Α

Βρες τις λέξεις: λουλουδι, Πάσχα, χελιδόνια,
Ανθος, ήλιος, ζώστη, πελαργοί, πεταλούδα,
Αυγά, φρούλα, διακοπές, αποδημητικά.
Μιχάλης Γκαγκάνης

Η ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

1. Ο δεύτερος μήνας της άνοιξης.
2. Μ' αυτό κοιτούμε τα φυτά
3. Βλέπουμε πολλά τολπία την άνοιξη.
4. Πουλί που έρχεται την εποχή αυτή (αντίστροφα)
5. Ο ουρανός είναι την άνοιξη.
6. Γιορτάζεται την Κυριακή του Πάσχα. (με άρθρο)

Στάκογλου Νίκος

Ρ	Υ	Κ	Α	Ψ	Ω	Ρ	Ι	Α	Υ
Δ	Γ	Υ	Φ	Τ	Μ	Ψ	Η	Ν	Ρ
Α	Υ	Ρ	Ν	Β	Γ	Σ	Θ	Δ	Δ
Κ	Φ	Ε	Ρ	Α	Ι	Ο	Σ	Ρ	Υ
Ε	Φ	Ο	Ε	Ω	Τ	Α	Ν	Ο	Ν
Α	Ρ	Β	Θ	Ι	Μ	Ω	Β	Υ	Ο
Δ	Γ	Η	Ξ	Μ	Ω	Μ	Χ	Τ	Θ
Σ	Τ	Υ	Μ	Ψ	Ο	Ο	Γ	Σ	Β
Τ	Υ	Ι	Μ	Ω	Χ	Σ	Β	Ο	Ε
Η	Ξ	Ο	Υ	Ρ	Ε	Ω	Τ	Σ	Ο

Στο παραπάνω κρυπτόλεξο θα βρεις τα ονόματα δύο ηρώων του 21 και του εθνικού μας ποιητή

Γιάννης Τριαντοφύλλου

Μάθε ότι...

- ❖ Ο γιγαντιαίος μυρμηγκοφάγος της Νοτίου Αμερικής μπορεί να φάει πάνω από τριάντα χιλιάδες μέλα σε μια μόνο μέρα!
- ❖ Στο δάσος του Αμαζονίου μπορείς να βρεις μέχρι και 43 διαφορετικά είδη μυρμηγκιών πάνω σε ένα δέντρο!
- ❖ Μια θηλοκική γάτα μπορεί να γεννήσει, κατά την διάρκεια της ζωής της, πάνω από 100 γατάκια!
- ❖ Ο Βραδύκοδος κινείται τόσο αργά που χρειάζεται έναν ολόκληρο μήνα για να διασχίσει μια απόσταση 1,6 χιλιομέτρου!

Μαρία Λαγού

